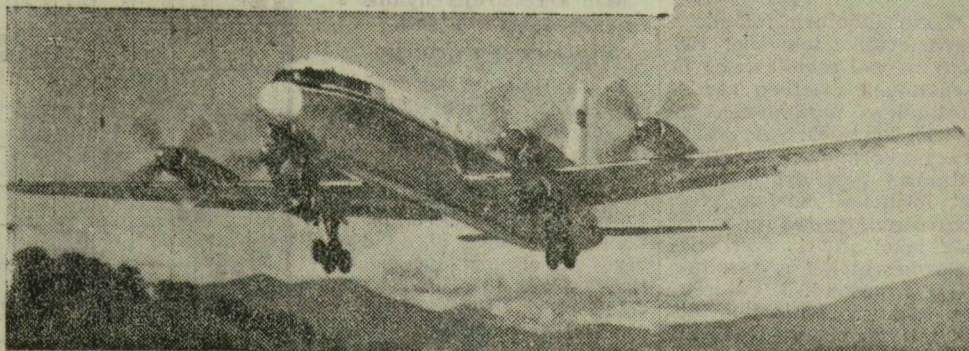

A légiforgalom aranykora előtt

IL-18 utasszállító repülőgép a levegőben

Nem túlzás aranykorról beszélni. A forgalmi repülés olyan mértékben tökéletesedik, hogy az elkövetkező időkben a repülőgép a vasúti személyforgalom jelentős részét átválthatja. A nagyvárosok közlekedésének jövője jogal foglalkoztatja a városépítés és városi közlekedés szakembereit. Igaz, ma még a repülőgép nem játszik fontos szerepet egy-egy nagyváros közlekedésében, de a jövőben egyre nagyobb szerep jut neki. A távolsági repülésben a földrészek közötti közlekedésben, ma már nélkülözhetetlen a repülőgép.

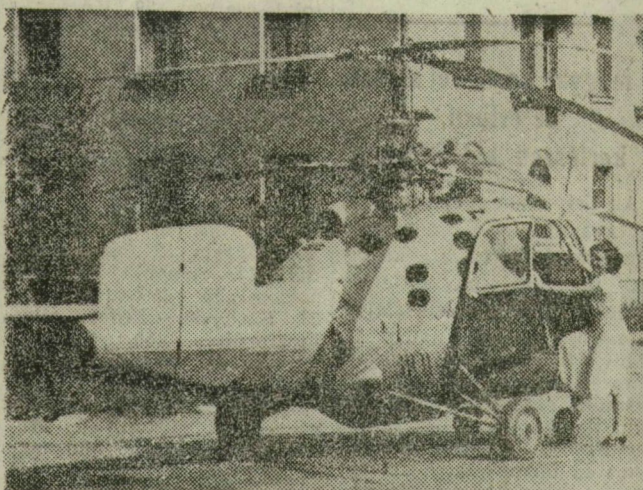
A korszerű repülés különösen két irányba fejlődik rohamosan: a legnagyobb sebességek és a legkisebb sebességek felé. A múlt év elején sokszor szerepelt a sajtóhírekben a szovjet légiforgalom akkori új gépe, az Iljuszin IL-18 repülőgépe. Tavaly április elsején érkezett meg hazánkba a MALEV első ilyen típusú hatalmas nemzetközi forgalmi gépe. Ma már a szovjet repülőgépek családjának sok olyan tagja van, amelyek a földgolyót »zsugorítják« össze, távoli világrészeket hoznak közelebb egymáshoz.

Az elmúlt vasárnapi tusinói légitaxi pedig bemutatták a hang sebességét több mint kétszeresen meghaladó gyorsasággal száguldó repülőgépeket is. A nagy sebességű gépek kiegészítői a légiforgalomban a helikopterek, amelyek nem csupán a rendszeres forgalmi vonalakon és légi taxijáratokon, hanem egészségügyi és mezőgazdasági repülőszolgálatban is használnak.

A repülőtechnika rohamos fejlődése nem áll meg, s az újabb hajtóművek és az újabb aerodinamikai megoldások az elkövetkező évek során főleg a forgalmi repülésben sok gyökeresen új típus bevezetését teszik majd lehetővé.

Mai tudomány és technika összeállításunkban olvasóink kérésére a mai légiforgalom egyes gépeiről s kérdéseiről közlünk összeállítást.

Légitaxi

A képen látható helikoptert, amelyet a Szovjetunióban légitaxiként használnak, Kamov professzor tervezte. Ez a helikopter igen fontos szerepet tölt be a városok és repülőterek közötti közlekedésben. Ezért va-

lóban a nagy sebességű gépek kiegészítője a légiforgalomban. A KA-18 helikoptereket az IL-18 nagysebességű utasszállító gépekkel együtt kezdték alkalmazni a polgári légiforgalomban a Szovjetunióban.

A KA-18 négyüléses helikopter közös tengelyű, elmentésen forgó háromlapátú rotorokkal készül. 270 lóerős, léghűtéses csillagmotorral. A pilótán kívül három utast vihet magával. Rádióberendezése kellő biztonságot ad. Utcán, erdei tisztáson is könnyen leszállhat. Növényvédelmi célokra is alkalmas. A törzs két oldalán felszerelt tartályokból a védőszert a két oldalon húzódó csővön át permetezik ki a védendő területre.

Szuperszónikus utasgépek forgalomba állítását tervezik a Szovjetunióban

Vasárnap a tusinói légitaxi hatalmas sikerrel mutatkozott be a nagyközönségnek a szovjet légitaxi szuperszónikus repülőgépe. Mint most közölték, a hang sebességénél kétháromszoros gyorsabban közlekedő távolsági repülőgépek némi átalakítással a polgári légiforgalom céljaira is használhatók.

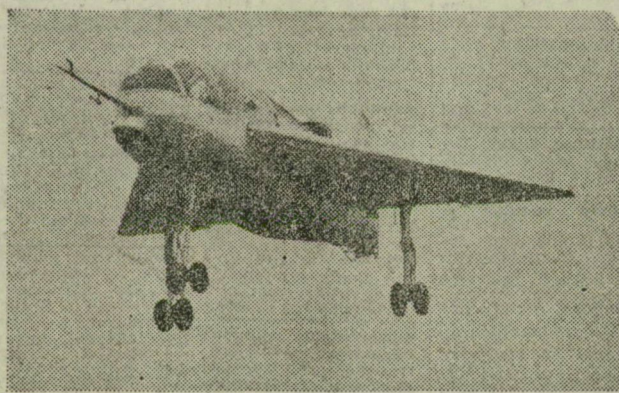
Ny. Zaharov, az Aeroflot egyik vezetője — aki a polgári légiforgalom céljaira felhasználható új géptípusokkal foglalkozik — a Moszkovszkaja Pravdanak adott nyilatkozatában elmondotta: a szovjet légitaxi forgalom vezetői komolyan foglalkoznak hangsebességnél gyorsabb utasszállító gépek felhasználásával. Az Aeroflot célul tűzte ki, hogy a ilyen repülőgépek 11 kilo-

méteres magasságban — ahol a hang sebessége óránként 1065 kilométer — könnyen átléphetnek az úgynevezett hanghatárt, s ettől kezdve óránként két-három ezer kilométeres sebességgel közlekedhetnének a legteljesebb csendben, hiszen a hang messze elmarad a gépek mögött.

Zaharov megállapította: az ilyen gépekben történő utazás nem fárasztja az utasokat, sőt könnyebbé teszi helyzetüket: az erős zaj megszűnik és csökken a rezgés is. Ilyen magasságban, s ilyen nagy sebességgel az időjárás körülményektől függetlenül repülhetnek az utasszállító gépek. Az Aeroflot célul tűzte ki, hogy a közeljövőben nagysebességű

gépek forgalomba állításával tovább csökkentse az utazási időt a nagy távolsági járatokon. Szuperszónikus gépek segítségével például Moszkvából Habarovszkba a jelenlegi kilenc óra helyett két és fél—három óra alatt juthatnak el az utasok.

Helyből felszálló repülőgép

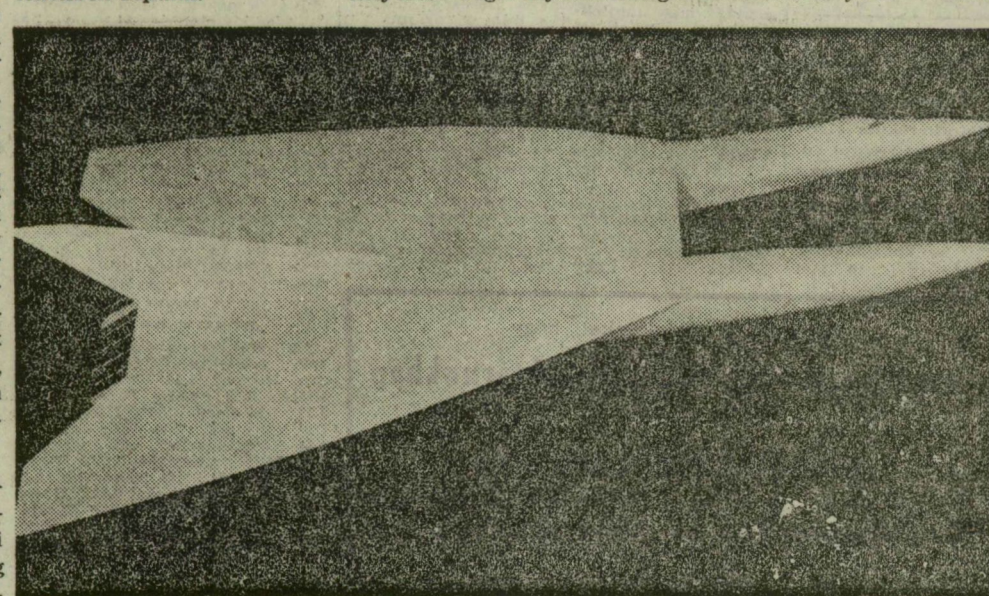
E képen látható repülőgép érdekessége, hogy helyből fel tud szállni. A gépbe beépített öt gázturbinás sugárhajtómű közül négy lefelé, a gép alá nyomja a levegőt. S így a gép emeléséről gondoskodik, míg az ötödik vízszintes elhelyezésű sugárhajtómű szolgál vízszintes helyváltoztatásra.

Angol szuperszónikus óceánrepülőgép papíron

A tusinói légitaxi nyugati megfigyelők megdöbbenéssel csodálkozással szemléltek a szédületes erejű, új szovjet repülőgépeket. A nyugati szakemberek meg szokták, hogy az angol Bristol Siddeley repülőgépgyár minden évben felhívja magára a figyelmet újszerű megoldású hajtóműveivel, repülőgépeivel. Amikor két évvel ezelőtt elkészítették egy szuperszónikus gép előtervét, általános volt a vélemény, hogy 8—10 éven belül olyan polgári légiforgalmi gépekkel közlekednek majd a világrészek között, amelyek esetleg gyorsabban haladnak, mint a hang sebessége.

A képen látható delta-szárnyú gázturbinás-törőlsugárhajtóműves gyorsforgalmi óceánrepülőgép akkor még papíron létezett. A Szovjet-

unióban vasárnap milliók láttak ilyen gépeket kötelekben repülni.

Öt különvonat és sok autóbusz szállítja majd a vendégeket a Szabadtéri Játékokra

A Szabadtéri Játékok kezdete óta a Magyar Államvasút minden évben biztosított a játékokra utazóknak kedvezményes utazást. Most ismét megjelent az 1961-es évre vonatkozó hivatalos rendelkezés, mely szerint a vidékről Szegedre utazók

megegyezik a rendes menetrend szerinti járatokat.

Ugyanezt teszi a szegedi MÁV Igazgatóság is. A vonatokról a rendes menetrend szerint közlekedő járatokat

több és kényelmesebb kocsival látja el,

valamint minden játéknapon rögzített menetidővel,

sebesvonatot közlekedtetnek

Budapest—Szeged között. A játéknapokon menetrend szerint közlekedő sebesvonat 16 óra 14 perckor érkezik Budapestre, Szegedre és a színházi előadás után 0 óra 20 perckor indul vissza a fővárosba.

Ezenkívül mentesítő vonatot indítanak Makó és Újszeged között is. Ez a járat általában 23 óra 45 perckor indul visszafelé, ha hosszabbra nyúlik az előadás, mint például Az ember taragédiája előadásainál feltehető, akkor természetesen a színházi előadás után megfelelő időpontban indítják a vonatot Makóra. Szeged és Békéscsaba között az éjszakai járatot szintén erősítik. Így biztosítják, hogy bármilyen sokan is jöjnek Békéscsabáról a Szegedi Szabadtéri Játékokra,

valamennyien haza tudnak menni az éjszakai vonattal.

Eppen a különjáratok miatt, valamint a vonatok zavartalan indítása miatt Újszegeden és Szeged-Rókus pályaudvaron hangosbemondót állítanak üzembe, amellyel a közönséget megfelelően tudják tájékoztatni a vonatok közlekedéséről.

Miután a technikai előkészületek megtörténtek a MÁV szegedi igazgatóságán a várható nagy forgalomra, most több megbeszélésen felhívták a vasutasok figyelmét arra, hogy minél udvariasabban fogadják a városunkba érkező utazóközönséget.

Műszaki dokumentációs anyagok segítik az újítómozgalmat a Ruhagyárban

A műszaki, valamint a fizikai dolgozók szakmai képzettsége színvonalának emeléséhez nagymértékben hozzájárul, hogy a Szegedi Ruhagyár számtalan külföldi és belföldi folyóiratot, könyvet, melyek a ruhaiparban használatos új gépek, új szervezési formák és új modellek leírásait tartalmazzák.

Rendszeres kapcsolatot tartanak fenn a Licenciával, a találmányokat értékesítő vállalatokkal, mely az iparágban alkalmazható találmányokat és azok leírását bocsátja rendelkezésükre. Évenként beszerzik a különféle külföldi ruhaipari gépekről és újításokról.

A folyóiratok és a dokumentációs anyagok — miután a vállalat főmérnöke és a műszaki osztályvezetője valamennyit áttanulmányozta — a műszaki könyvtárba kerülnek, ahol névsorral látják el, aszerint, hogy az érintett anyag milyen besorolási műszaki dolgozókat érdekelhet. Ezenkívül természetesen minden ruhagyári dolgozó rendelkezésére áll a műszaki könyvtár, ahonnan hosszabb tanulmányozás céljára kölcsön is vehető a könyvek, folyóiratok. A tapasztalatok szerint a fizikai munkások körében is egyre nagyobb méretűvé válik az érdeklődés.

A műszaki dokumentációk fejlesztése nagy segítséget nyújt az üzem műszaki dolgozóinak számára, többek között az újítómozgalmak fejlődésére is termékenyítő hatással. Ezzel is magyarázható, hogy az elmúlt években több olyan újítás született, melyek nemcsak Szegeden, hanem az egész ruhaiparban elterjedtek.

Csehszlovákia lakossága 90 ezer fővel növekedett az elmúlt évben

Csehszlovákiában a múlt évben 106 ezer házasságot kötöttek. Ugyanezen idő alatt több mint 15 ezren váltak el. Egy év alatt 217 ezer gyermek született, s több mint 126 ezer ember meghalt. Az ország lakossága 1960-ban 1 636 fővel emelkedett, ami 959-hez viszonyítva 6 ezrelékes emelkedésnek felel meg.

Az újszülöttek 93,3 százaléka szülői otthonukban látott napvilágot. Az általános halálozási arányszám a múlt évben 9,2 ezrelékre csökkent. Jelentős eredményeket értek el a fertőző betegségek elleni harcban. Pílanatnyílással a vérkeringés okozta halálozás a legjelentősebb Csehszlovákiában.